

Paraziter hastalıklar; iç ve dış parazit kökenli hastalıklar olarak ikiye ayrılır.

SOLUNGAÇ YENGEÇİ HASTALIĞI

Etken; Ergasilus cinsine bağlı ektoparazitlerdir .

- E. sieboldi
- E. briani
- E. gibbus

Solungaç parazitidir.

Öndeki kısıkaçları ile balığa tutunur.

Erkekler 2 haftada ölür.

Epitel doku ve kan ile beslenirler, sayıca fazla olurlarsa ölüme neden olurlar.

Solungaçlarda kanama yapışma ve solunum güçlüğüne neden olur.

Tedavi; Potasyum permanganat 100 ppm.... 5- 10 dk banyo

Formol 250 ppm..... 1 saat banyo

Lindan 0.01-0.02 ppm.... 1 saat banyo

Ancak yukarıdaki tedavilerde akvaryum balıkları oldukça hassastır.

Havalandırma ve su sıcaklığı optimum olmalıdır

ÇAPA KURDU HASTALIĞI (LERNAEOSİS)

Lernaea cinsinde yer alan parazitler tarafından meydana getirilen bir hastalıktır.

Etkenler 0.5-20 mm kadardır.

Balığın kas dokusunda yaşar, vücudun büyük kısmı deriden dışarı sarkar.

Ancak, parazit iç organlara (karaciğer, mide, dalak gibi)

İç organlara ilerleyen olgular genelde ölümlle sonuçlanır.

Tedavide masoten kullanılır, akvaryum balıklarında toksik* olabilir.

25-30 gram/lt ....5- 10 dk. Banyo

BALIK BİTİ HASTALIĞI (ARGULOSİS)

Oldukça patojen ve yaygın olan ektoparazitlerden olup, kan sıvısı ve doku ile beslenen, ayrıca bazı enfeksiyonların taşıyıcısı da olabilir

Genel yapı olarak ön ve arka kısımdan oluşmuştur. Ön kısım cephalothroaks, arka da ise hareket organelleri bulunur.

Argulus foliaceus

A. japonicus

A. coregoni

6-13 mm. uzunluğundadır

Parazitler kan emdikten sonra balığı terk eder.

Serbest yüzer, 250'ye yakın yumurta bitki ve sert cisimlerin üzerlerine bırakılır, larva devrelerinden sonra erişkin parazitler gelişir.

Direkt kan emmeğe bağlı anemi, huzursuzluk, yem almama, zayıflama ve bazı hastalıkların nakillerine neden olur. Ayrıca primer ısırık odakları, sekonder hastalıklar için giriş yerleridir.

Parazitlerin salgıları akvaryum balıkları için zehirleyici olabilir.

Teşhiste; Gözle, büyüklüğünden dolayı kolaylıkla yapılır.
Akvaryuma bulaşma ; parazitli balık ya da balıkların akvaryuma konmasıdır.

Tedavide; KMnO_4 10mg/lit , 30 dk....Banyo (su sıcaklığı 10 °C üstünde)

Trichlorphon 0.2 mg/lit.... 24 saat banyo
0.4 mg/lit.... 6 saat banyo
5 mg/lit....30 dakika banyo

BALIK SÜLÜĞÜ HASTALIĞI

Dorsa ventral yassılaşmış parazitlerdir.

Pseudo segmentasyon vardır.

Önde ve arkada yapışma-emme çekmenleri vardır.

2-4 cm kadar

Kan kaybı ilk ve en önemli zararıdır. Ayrıca Crybtobia, Trypanosoma, Aeromonas punctata'yı bulaştırır.

Yeteri kadar kan emen sülük balığı terk eder, genelde tabanda, kuytu yerlerde saklanırlar.

Parazitli balıklara tuz solüsyonu kullanılabilir.

şayet akvaryum dezenfekte edilecekse tuz kullanılması en uygundur.

DACTYLOGYROSİS - GYRODACTYLOSİS

Solungaç, yüzgeç ve deride yerleşen parazitler sorumludur.

Dactylogyrus... solungaçlarda

Gyrodactylus... deride

**Her iki cins içinde pek çok tür bulunur.

Uzunlukları 0.5-1.5 mm kadardır.

Dactylogyrus yumurtada, Gyrodactylus canlı doğurur (içinde en az 3 nesil).

Bulaşmada; Larvaların balığa bulması.

Aynı balıktaki parazitlerin başka balığa geçmesi.

Aynı balıktaki larvaların yeni invazyonu yapması.

Solungaçlar gri renkli, şiş, kapak açılmıştır.

Zamanla solungaçlar kalınlaşır, kan damarları yırtılır, balık ölür.

Ağır deri enfeksiyonlarında, deri beyaz-gri renkli bir madde ile kaplanmış gibi görünür.

Kırmızı renkli yangısal bölgeler görülür.

Teşhiste; Solungaç, yüzgeç ve deriden alınan kazıntı preparatları incelenir, ancak parazitler ölü balıkları hemen terk eder, inceleme canlı balıklarda yapılır.

Canlı balıklarda parazitler dikkatli incelemede çıplak gözle görülebilir.

Tedavide; Formol (%33 lük) 30 ml/100lt
kısa süreli banyo

Trichlorphon banyosu 0.2mg/lt 24 saat
0.5mg/lt 30 dk.

Parazit yumurtalarına karşı , akvaryum tuz ya da kireç ile dezenfekte edilir.

KADİFE HASTALIĞI

(VELVET-RUST HASTALIĞI, OODINIOSIS)

Deride kadife benzeri tabakanın oluşumu ile belirgin olan , Solungaç yüzgeç ve özellikle sindirim sisteminde de yerleşen Dinoflagellata tarafından meydana getirilen bir hastalıktır.

Etken: *Oodinium pillularis*'dir .

Etkenler yuvarlak, oval, veya armut biçiminde.

Gelişiminde akvaryumu tabanında kistleri bulunur, kistler içinde çoğa bölünerek Dinosporeler meydana gelir, bunlar yeni balıklara tutunur. Hastalık yavaş gelişir. Deri gri renkli bulanık bir görünüm alır.

Yoğun enfeksiyonlarda deri rengi altın sarısı – sarı kahverengidir ve deride dökülmeler gözlenir.

Deri yer yer kadifemsi, parlak ve ışık yansıtan bir görünüm alır.

Yüzgeçlerde yırtılmalar vardır.

Şayet tüm deri kadifemsi bir görünüm alırsa balık kurtarılamaz .

Özellikle genç balıklar daha duyarlıdır.

Deri ve diğer organlardan alına kazıntı preparatları incelenir.

Deri üzerindeki parazit kümeleri mikroskopta üzüm salkımları gibi görülür.

Derideki beyaz görünömler Ich hastalığı ile karışabilir.

Velvet hastalığında beyaz beneklerin çapı 20-100 µ

Tedavide; Trypanflavin 1gr/100lt 2-10 saat banyo

Aureomycine 13g/lt uzun süreli banyo

Bakır sülfat, ana solüsyon için 1gr/lt hazırlanır.

2 ml anasol/lt banyo..... 3, 5 ve 7. günlerde de doz yarıya indirilerek banyo

*Su sıcaklığının 33-34 °C'ye yükseltilmesi parazitle mücadele etkindir.